

nos med Frie betegnede som aldeles upolitisk, et Vædringsforslag, som vilde have sin Berettigelse, hvilken Regjering man havde. Det forekommer mig — saaledes har jeg i det Mindste opfattet Vædringsforslaget under Nr. 10 — at den Tanke, som ligger til Grund for dette, er en Regel, som Enhver maa følge i sine Forhold, naar han kan, nemlig den, at naar Indtægten i flette Tider ikke kan balancere med Udgiften, maa man for at tilveiebringe Balance, tage Noget til Hjælp af det, som man har opsparet i gode Tider; derved man har noget saadant opsparet Fønd at tage til. Det er en Regel, som sikkert maa siges i sin Almindelighed at gjælde under alle økonomiske Forhold. Det er dette, som Vædringsforslaget gaar ud paa, og det forekommer mig paa en Maade, som i dette Dieblisk maa anbefales. Det bringer en velsigtelig og tillige virksom Hjælp og paa de Steder, hvor Hjælp efter min Mening ogsaa i det Væsentlige og hovedsagelig tiltrænges. Man kan vel sige, at det er Landbruget, som denne Hjælp hovedsagelig sigter paa og vil komme til Gode, Landbruget, men foruden selve Landbruget saa ogsaa alle dem, der mere eller mindre leve af Landbruget, og det maa jo med enkelte maa Undtagelser siges at være hele det danske Statsfund. Vi have jo her i Landet hverken Bjergværker, eller vi have Trælast at udføre af nogen Betydning, saaledes som vore Nabolande. Det, som vi kunne udføre og skaffe Penge ind i Landet for, er med mindre Undtagelser, som kun have ringe Betydning lige overfor det Hele, Landbrugsprodukter, altsaa, hvad Landmanden frembringer, hvad Jorden frembringer, og det er igjennem denne Rilde, at hele Samfundet her i vort Land direkte eller indirekte har sin Indtægt. Nu have vi i de gode Tider, som vi jo vide, ikke opsparet saa Lidt i Statskassen, og vi vide ogsaa, at Tiderne nu for Landbruget og for Alle, som direkte eller indirekte leve af Landbruget, vi kunne sige for hele Samfundet, ere af en saadan Bestaafenhed, at det er meget vanskeligt og for Mange umuligt at faae Indtægterne til at balancere op imod Udgifterne. Det er da den Regel, som her kommer til Anvendelse eller er tilstigtet at komme til Anvendelse gjennem dette Vædringsforslag, at man saa hjælper til Balance med det, som er opsparet fra tidligere Tid, den Gang da Forholdene stillede sig bedre. Derfor hvad der findes i Statskassen, uagtet der jo til andre Diemed, som jeg ikke skal komme ind paa at omtale i dette Dieblisk, tørres betydeligt derpaa Nar for Nar, er den Sum, som er foreslaet paa Vædringsforslaget under

Nr. 10, jo lille af anden Størrelse, end at den ikke staar i noget saadant Forhold til, hvad der er opsparet, at man kan sige, at enten det Hele eller endog kun en væsentlig Del af dette paa denne Maade her forbruges. Jeg agter derfor at stemme for dette Vædringsforslag, som jeg under de økonomiske Forhold anser for tidsvarende og for at være fuldkomment paa sin Plads og for at hvile paa et rigtigt Princip. Hvorvidt noget Saadant i de kommende Nar atter skulde tænkes foreslaet og gjentaget, ja, det vil jo blive forbeholdt en fremtidig Overveelse, men man maa erindre, at ogsaa her gjælder den Regel, at den, som hjælper hurtig, hjælper dobbelt.

Finantsministeren (Estrup): Den ærede Ordfører bemærkede om Vædringsforslagene under Nr. 4 og 8 — i alt Fald forstod jeg ham saaledes — at Udvalget var blevet noget betænkeligt ved sit Forslag om at kræve Renter af de paagældende Laan, nemlig til Søby og til Grenaa, og at Udvalget vilde tage Sagen under fornyet Overveelse til 3die Behandling. Jeg haaber at Resultatet af denne Overveelse maa blive, at det Forslag, der er stillet af Regjeringen, bliver vedtaget. Selvfølgelig saae jeg helst, at det nu ved 2den Behandling blev staaende uforandret, og at det saa blev forbeholdt eventuelt til 3die Behandling at foretage Forandring. — Vædringsforslaget under Nr. 7 er taget tilbage, og det behøver jeg altsaa ikke at udtale mig om. Det er baade i Udvalgets Betænkning udtalt, og af den ærede Ordfører gjentaget i Dag, at Statens Rente kun var $3\frac{1}{2}$ pCt.; det vil jeg strax paa dette Trin gjøre en Indsigelse imod. Statens Ullaansrente er fremdeles 4 pCt. At Staten selv kan laane Penge billigere, betyder overfor Spørgsmaalet om Ullaansrenten Intet, og den Rente, til hvilken vi have laant Penge er jo ikke $3\frac{1}{2}$ pCt., den er over $3\frac{1}{2}$ pCt. — Der er en Del Forbehold taget af Udvalget, men da det Altsammen er Gjengangere, finder jeg lige saa lidt som den ærede Ordfører Anledning til at omtale dem. Af ny Bemærkninger, der ere tilkomne, skal jeg kun omtale et Par Stykker. Den ene angaar Medsættelse af de direkte Skatter, navnlig af Hartkornskatten. Jeg kan meget godt forstaa, at Udsigten til at faae en Medsættelse paa Hartkornskatten er meget tiltalende for en stor Del ærede Medlemmer i Thinget, og den vil ogsaa være det for mig; men det forekommer mig, at man bestemt maa stjelne mellem den Ydelse af Hartkornet, som finder Sted til Staten, og som jo nu, da den har eksisteret i saa lang Tid, har faaet Karakteren af en fast Byrde for hver